

CLEMENT, Victor (Kelenovai)

"Magyar hírek" 1964. Szeptember 15.

*Petőfi,
Madách, Ady...*

**Magyar klasszikusok drámaantológiája
angol nyelven**

A New York-i Cultur Center könyvesboltban több mint százötven érdeklődő gyűlt egybe egy alig propagált autogramdélelőttön. **Clement** Viktor, Amerikában élő magyar író dedikálta az *Apostol*-nak, **Petőfi** remekművének általa fordított angol nyelvű példányait. A bibliofil szempontból is értékes könyv sok ezer köteté hetek alatt elfogyott az angol nyelvterületen.

Clement Viktor, aki gondos munkával ültette át angol nyelvre a könyvet, huszonöt év után látogatába Budapestre érkezett. Felbuzdulva az *Apostol* sikerén, érdekes terveket hozott magával:

— Elképzeléseimet előadtam Nagy Péternek, a Corvina irodalmi vezetőjének, és mondhatom, rendkívüli megértéssel fogadták minden javaslatomat. Talán a leglényegesebb egy magyar klasszikus drámai antológia terve — angol nyelven. A következő nyolc darabot szemeltük ki: *Katona: Bánk bán, Madách: Az ember tragédiája, Telenki: Kegyenc (Ilyés Gyula változatában), Csiky Gergely: Proletárok, Bródy Sándor: Tanítónő, Heltai Jenő: A néma levente, Molnár Ferenc: Liliom és Mórincz Zsigmond: Légy jó mindhalálig.* A lajstrom természetesen nem teljes és nem végleges.

— Ezek közül már sokat le is fordítottak angol nyelvre, hol jól, hol gyengébben. Ismerem a *Tragédia* mindhárom angol változatát, ezek között a legnemesebb a Corvina által nemrég kiadott mű. Ha ennek régies

1939
óta

**Victor
Clement
a pesti
Dunaparton
(A szerző
felvétele)**

1966

es ma már nem használt angolságát modernizálják, akkor bátran mondhatjuk, hűségesen adta vissza Madách zsenialitását.

Clement Viktor elsősorban drámaíró. Nyugatnémet színpadon az elmúlt szezonban három darabját játszották, az NDK televíziója nagy sikerrel mutatta be „Leben in Angst” (Félelemben élni) című művét. Egyik legismertebb szatírjának címe »A díszpolgár«. Ennek budapesti bemutatásáról is tárgyalnak.

További terveiről a következőket mondotta vendégünk:

— Szeretném Ady reprezentatív verseit méltó fordításban az angol—amerikai olvasónak bemutatni. Még egy kedves tervem van. Azt tapasztaltam, hogy a nyelvkönyvek mind egy kaptafára készülnek. A szerkesztők elfelejtik, hogy egész másfajta nehézségekkel küzd az angol nyelvtanuláznál a magyar, a spanyol vagy a szláv ajkú tanuló. »Elsősegély« címmel szeretnék humoros angol nyelvű tankönyvet írni kizárólag magyar tanulók számára. Évek óta gyűjtöm ehhez az anyagot.

*

Felkerestük *Nagy Pétert*, a *Corvina* Kiadó irodalmi vezetőjét, aki a következőket mondotta:

Clement Viktor
(Novotia Ferenc felvétele)

— Nagy örömről szolgál, hogy a kitűnő fordításban megjelent Apostol ilyen óriási sikert aratott. A nagy érdeklődésre való tekintettel tervbe vettük második kiadás megjelentetését.

— Igen nagy jelentőségű a magyar drámai sorozat angol nyelvű kiadásának terve. Ezt a *Bantam Books* nevű ismert nagy amerikai könyvkiadóvállalattal közösen adjuk ki. A kooperáció azzal kezdődik, hogy kiválasztjuk a javaslat alapján a kiadásra kerülő klasszikus műveket, majd kollektívát alakítunk, amely Clement vezetésével végzi el ezt a nagyfontosságú munkát. Miután az angol fordítók — csupa kiváló szakembert és költőt kérünk fel — nem bírják a magyar nyelvet, irodalmi értékű nyers fordítást bocsátunk a rendelkezésükre.

— Az *Ady*-verseket a *Voyage Press*-szel való együttműködéssel akarjuk az angol nyelvű közönség elé bocsátani. Választékos külső formával is hangsúlyozni óhajtjuk a mű jelentőségét. A mintegy száz verset magába foglaló könyv hűséges kivonatot ad *Ady* munkásságáról. Harmincegyven verssel többet bocsátunk a fordítók rendelkezésére, arra is számítva, hogy a különleges nyelvezetű *Ady* valamelyik művének átültetése nem sikerül. A mi alapfordításainkat versképlet, rímképlet egészíti ki — egy szóval igyekszünk megkönnyíteni a fordítók dolgát.

S. A.

ekönyvtár.S. A.

